

Kakor je vol potreben za oralo, tako je potrebna krava za mleko, ki je najzdravejša pijača, posebno za mlade ljudi, naj si bo užé sladko ali kislo, opresno, mrzlo ali kuhano. Iz mleka se nareja surovo maslo ali puter, ki ga na kruh radi mažemo; a preveč maslenega kruha jesti nij zdravo za želodec. Puter se ometa iz smetane (vrhnje), surove ali kuhane, ki jo otroci radi ližejo, kar pa nij dobro, ker večkrat škoduje človeškemu telesu. Iz putra se nareja maslo, dobro za zabélo in mnogotera zdravila. Tudi sira se mnogo naredí iz mleka, bodi-si užé tako imenovani laški sir v velikih hlebih, ali pa domači borovi sir v majhenih kepah. Dojna krava je prava mati za rejo otrók. A krava, pravijo, da „pri gobci molze.“ To se pravi, kdor hoče dobro molsti, treba je, da kravam dobro polaga, posebno, kadar ima tele.

Vola, kravo in tele imenujemo govejo živino, a njihovo meso imenujemo govédino, ki nam daje dobro in tečno juho. Ako se tele zakolje, imenujemo njegovo meso telétino. Kakor je vol pohleven, posebno kadar vozi, tako hudoben je bik; treba se ga je varovati.

Goveja živina po hribih je večjidel rujava, tudi rudečkasta, pa nekoliko manjša; po ravninah je večja in bela, ima dva rogova, kakor dva srpa, da se brani sovražniku. Tudi dolg rep ima, da od sebe muhe in hude obáde odganja.

Mladim volom pravimo junci ali telci, a mladim kravom telíce ali junice. V krmo jim dajemo seno, otavo in slamo. Za priboljšek je vsaka zelenjava dobra; a vsako zelišče ne daje jednako dobrega mleka. Dobé se zelišča, ki kravam mleko vzamejo, ali je pa naredé, da je rudeče kakor kri, kar nekateri neumni ljudjé mislijo, da je narejeno ali začarano. Svoje dni so imeli stari očaki velike čede volov, krav in ovac, ki so bile njihovo največje bogastvo. Še zdaj taki kmetje najboljše izhajajo, kateri imajo mnogo lepe goveje živine. — Goveja živina polje gnojí, in je rodovíti. Kjer nij goveje živine, ondu je malo kruha. Strašna nesreča je živinska kuga, nalezljiva bolezen, ki se k nam iz ptujih krajev zanese. Voli vozijo po šest, po deset let; potlej se obredé in mesarju prodajo. Krave po deset, tudi po dvajset let molzejo, potlej se opítajo in pobijó. Voli dajejo loj za lojene sveče, kožo za podplate, rogove za žlice in glavnike, dlako za sedla, stole in komate. Iz kostí se delajo gumbi in različne druge stvari. Hvaležni moramo biti dobremu Bogu za tako plemenito živino, ki nam toliko koristi donáša.

Razne stvari.

Kratkočasnice.

* Oče: Pojdi, Jožek, in poglédi, koliko je ura?

Jožek: Zdaj še nij nobena ura.

Oče: Kako to?

Jožek: Zató, ker je malo poprej dvanajst odbila, in zdaj še nij jedna ura.

* Pijaneu pade klobuk z glave. Rad bi ga pobral, pa ga ne more. Zatorej reče: „veš kaj? ako te bi jaz

hotel pobrati, potlej ležim jaz na tleh, in ti me gotovo ne vzdigneš; zató je boljše, da ležiš ti na tléh! —

* Kmet prinese pismo na pošto brez napisa. Poštni uradnik to vidéč, vpraša ga, zakaj nij napisal, kam da gré pismo? „Kaj?“ pravi kmet, „ali je treba, da vsak človek vé, komu da pišem?“